

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt begynde min ordførertale med at citere Venstres ordfører under et kort spørgsmål for lidt siden, hvor hr. Thor Gunnar Kofoed sagde:

»Vi må have styr på, hvem der indbetaler pengene.«

Underforstået: De, der indbetaler pengene, skal også have indflydelsen på, hvordan de skal bruges. Derfor må konsekvensen af det udsagn vel være, at produktionsfondene altså er landbrugets egne penge. Det er så landbruget, der skal have indflydelse på, hvem der skal bruge dem. Men promillefondene er statens. Der er det så sådan set helt anderledes med hensyn til, hvem der skal have indflydelse på, hvordan de skal anvendes.

Det er altså også mit grundlæggende synspunkt, at det er vigtigt at holde de to forskellige former for fonde adskilt, når vi debatterer, for der er efter vores opfattelse stor forskel på dem. Man kan jo godt sige, at det i produktionsfondene er landbrugets egne midler, der indbetales, og der er lovgivningen jo først og fremmest rettet mod, at man kan opkræve de kollektive midler, altså at give lovgrundlaget for, at man kollektivt kan opkræve midler. Så de ting vil jeg gerne begynde med at slå fast.

SF vurderer, at landbrugets promille- og produktionsafgiftsfonde spiller en vigtig rolle i udviklingen af landbrugsproduktionen og fødevarereindustrien i Danmark, men at fondene i langt højere grad kan sigte mod fremtidige udfordringer inden for miljø, dyrevelfærd og sundhed.

SF er derfor positiv over for forslaget om at få en mere balanceret sammensætning af fondsbestyrelser, hvor flere samfundsinteresser, herunder de økologiske, skal have indflydelse, og hvor den faglige kompetence styrkes på nye områder.

Ændringer i sammensætningen af fondsbestyrelsen skal samtidig tage højde for den væsentlige strukturudvikling i landbruget og i fødevarereindustrien, der er foregået, og det skal afspejle forskelligheden.

Reformplanerne skal tage udgangspunkt i et kritisk syn på landbrugets og fødevarereindustriens dominans i fondsbestyrelserne, men de skal lige så meget sikre, at landmændene har en reel indflydelse i fondene, og her taler jeg altså om produktionsfondene. Men det er indlysende, at med den udvikling, der har været i vores såkaldte andelsselskaber, hvor der ligger meget store dele af produktionen i et selskab inden for

hver branche, er der behov for at sætte ind over for det.

Vi finder, at landbrugets produktions- og promilleafgiftsfonde skal anvende flere ressourcer på økologisk forskning, efteruddannelse, produktudvikling, rådgivning og styrkelse af det økologiske marked herhjemme og på eksportmarkederne.

Efter SF's opfattelse er flere af fondene begrundt at anvende midler til økologiske formål og medvirke konstruktivt i arbejdet med at udvikle den økologiske fødevarereproduktion og afsætning, bl.a. promilleafgiftsfonden og kvæg-avlafonden. Men det generelle billede er, at de midler, der anvendes på fremme af økologisk forskning og afsætning, ikke svarer til det, de økologiske producenter indbetaler, så der er vi altså meget uenige med Venstres ordfører, der før sagde, at man fik udbetalt mere, end der blev indbetalt. Vi er meget uenige i det.

Kl. 20.05

Økologisk Landsforening har i mange år arbejdet for, at der skulle komme repræsentanter for de økologiske landmænd og virksomheder i fondene. Kun en enkelt fond – det er inden for gartnerierhvervet – har ændret vedtægterne og sikret repræsentation for Danmarks Økologiske Forening. SF er fuldstændig enig i denne opfattelse, og vi vil arbejde stærkt for at støtte dette.

Der er også behov for, at andre interesser kommer med i bestyrelserne, sådan at miljø- og dyrevelfærdsmæssige interesser repræsenteres. Der er nogle fonde, hvor det forventes, at f.eks. Danmarks Naturfredningsforening vil kunne have interesser, og det er indlysende for os at se, at en forening som Dyrenes Beskyttelse ville være meget naturlig at have placeret i bestyrelserne i samtlige de fonde, der vedrører husdyrproduktionen.

Alt i alt må vi sige, at vi er velvilligt indstillet over for forslaget fra Socialdemokratiet, men vi synes, der er nogle steder, hvor det trænger til at blive strammet lidt op, og det vil vi så arbejde for under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Et lille spørgsmål til hr. Kristen Touborg: SF er med hensyn til det meste af promillepengene enig i, at vi skal stramme op om produktionsafgiftsfondene, og at pengene skal bruges til det, indbetalerne sådan set ønskede. Det var måske helt forkert opfattet, men sådan opfattede jeg ordførertalen.